

Šef sektora za saradnju Delegacije Evropske unije u Srbiji Ingve Engstrom rekao je da je zagađenje vazduha utiče loše za zdravlje ljudi i ekonomije u čitavom svetu.

On je rekao ekološka reforma košta, ali da je još skuplje ukoliko se ništa ne čini, podsetivši da je EU predvodnica u rešavanju problema zaštite životne sredine i da se akcije protiv zagađenja vazduhasprovode još od 70-ih godina prošlog veka.

Zagađenje vazduha u Srbiji je mada realan, dugo i u kontinuitetu zanemaren problem koji zahteva hitno rešavanje, ocenjeno je 27. februara na debati o zagađenju vazduha, uz najavu nadležnih da se ubrzano radi na merama koje će doneti poboljšanje u toj oblasti.

“U Srbiji su dominantni izvori zagađenja vazduha individualna ložišta, ali se ne mogu zanemariti ni industrijska postrojenja”, rekao je direktor Agencije za zaštitu životne sredine Srbije Filip Radović.

Govorio je u debati “Borba protiv zagađenog vazduha u Srbiji - Da li proces pristupanja EU može biti od pomoći?”, koju su organizovali EU centar i Centar za evropske politike.

Prema njegovim rečima, u Srbiji postoji 25 takvih industrijskih postrojenja koja su u kategoriji evropske direktive o prekograničnom zagađenju i koje plaćaju naknadu na godišnjem nivou.

Objasnio je da je cilj tih naknada da ih destimulišu da nastave sa proizvodnjom emisija i ulože u modernizaciju postrojenja i naglasio da je Elektroprivreda Srbije (EPS) najveći emiter zagađujućih materija u Srbiji.

Prema njegovim rečima, ohrabrujuće je što EPS trenutno sprovodi projekat od 200 miliona evra čiji je cilj smanjenje emisija, a u toku su i projekti nekoliko stotina miliona evra, koji bi trebalo da se sprovedu do 2025. godine.

“Najvažnije je da termoenergetska postrojenja koja su najveći zagađivači, uz modernizaciju opreme redukuju emisije”, kazao je on.

Radović je najavio da bi ove godine, uz pomoć EU, u Srbiji trebalo da bude otvoreno još 17 mernih stanica za merenje zagađenja vazduha.

Engstrom je ukazao da i pored svih preduzetih mera u EU stotine hiljada ljudi umire od zdravstvenih problema prouzrokovanih zagađenjem životne sredine.

Prema njegovim rečima, sledeći korak EU je Zeleni dogovor za borbu protiv klimatskih promena koji donosi predlog da Evropa bude prvi kontinent koji će biti bez emisije ugljen-dioksida do 2050. godine.

On smatra da u zaštiti životne sredine mogu da se preduzmu kratkoročne mere poput ograničenja saobraćaja, besplatnog javnog prevoza, dok bi na duže to moglo biti omogućavanje pristupa građanima i privredi obnovljivim izvorima energije, smanjenje korišćenja čvrstih goriva.

Engstrom je kazao da je politička odluka da li će se u Srbiji primenjivati evropsko zakonodavstvo i standardi koji bi, ukoliko se primene, doveli do unapređenja životne sredine.

Podsetio je da je EU u poslednjih 15 godina donirala više od 400 miliona evra za unapređenje životne sredine, ocenivši da situacija može biti bolja, ali da je važno da je Srbija na pravom putu.

Saradnik Centra za evropske politike Zoran Sretić smatra da da bi proces pristupanja Srbije EU mogao da utiče na unapređenje zakonodavnog sistema čijom primenom bi mogao da se poboljša kvalitet životne sredine.

“Od EU možemo da očekujemo određeni nivo pritiska, ali on zavisi od političke agende. Ako postoji motiv EU da Srbija brzo pristupi Uniji biće i pritiska, ali ako politički motiv nije dovoljno razrađen, ne bih previše očekivao od EU”, rekao je Sretić.

On je ukazao da u Srbija nije urađena analizu stanja u životnoj sredini, pa ni o pitanju kvaliteta vazduha, jer neme dovoljno podataka o tome kako bi se videlo kakva je zaista situacija na terenu.

Sretić je kazao da nema podataka šta se promenilo od donošenja Zakon o zaštiti vazduha iz 2009. kako bi na pravi način moglo da se deluje.

Kao primer nesaglasnosti Zakona o zaštiti vazduha i situacije na terenu, naveo je individualna ložišta, koja se poslednjih meseci ističu kao jedan od najvećih zagađivača, ali u zakonu ne postoji nijedna kazna koja se odnosi na fizička lica koja koriste ta individualna ložišta u svojim domaćinstvima.

Predstavnica Ministarstva zaštite životne sredine Dušica Radojičić kazala je da Ministarstvo radi na poboljšanju kvaliteta vazduha precizirajući da se radi na pripremi specifičnim planovima implementacije za sprovođenje direktiva EU, u vezi sa kvalitetom vazduha. Dodala je da se radi i na analizi postojećih propisa koji se odnose na kvalitet vazduha, kako bi se ta oblast unapredila, ali se radi i na analizi monitoringa kvaliteta vazduha, kakve su merne stanice.

“Počela je i izrada Strategije zaštite vazduha, kao jednog od najvažnijih instrumenata za upravljanje u oblasti kvaliteta vazduha”, kazala je Radojičić.

Istraživač u Ekološkom centru “Stanište” Dejan Maksimović cenio je društvo i vlast u Srbiji dugo i u kontinuitetu zanemaruje probleme u životnoj sredini.

“Naša organizacija je analizirala političke poruke tokom izbornih kampanja i utvrdila da u poslednje četiri izborne kampanje nijedna politička stranke nije uputila nijednu ekološku poruku”, rekao je on, navodeći da to pokazuje da zaštita životne sredine nije tema za donosiocje odluka.

Maksimović smatra i da zato ne treba da čudi što javnost ne reaguje na ekološke probleme dok se ne desi zagađenje vazduha kao pre nekoliko meseci.

“Pored toga što je životna sredina politički i društveno zanemarena, na njoj se i ekonomski zakida u kontinuitetu i na svim nivoima, odnosno novac namenjen ekologiji se nenamenski troši”, kazao je on.

Izvor: slobodnaevropa.org